

Про Проект Кримський політичний діалог

ВІД ПОЧАТКУ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОЕКТ ДОСЯГНУВ НАСТУПНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Content

1. [Початковий діалог, відбувся у Брюсселі з 27 лютого по 2 березня 2010 року](#)
2. [Методологічний тренінг, проведений для кримських дослідників у Сімферополі 17-18 квітня 2010 року, 26 – 27 червня 2010 року](#)
3. [Перший тематичний діалог щодо мультлінгвальної політики, відбувся у Ялті 24 – 25 липня 2010 року](#)
4. [Перший тематичний діалог з питань земельної політики, відбувся у Ялті 4 – 5 листопада 2010 року](#)
5. [Другий тематичний діалог щодо мультлінгвальної політики, відбувся у Ялті 7 – 8 листопада 2010 року](#)
6. [Перший тематичний діалог з питань ідентичності, відбувся у Брюсселі 19 – 20 березня 2011 року](#)
7. [Експертна панель щодо Криму, проведена у Брюсселі 22 березня 2011 року](#)
8. [Презентація проекту його залученими сторонами 26 – 27 квітня 2011 року у Сімферополі](#)
9. [Експертна навчальна поїздка до Латвії щодо питань мультлінгвальної освіти, квітень – травень 2011 року](#)
10. [Адвокатування у Москві, червень 2011 року](#)
11. [Другий тематичний діалог з питань земельної політики, проведений у Форосі, Крим, липень 2011 року](#)
12. [Консультації з етнічними організаціями та активістами, Крим, липень 2011 року](#)
13. [Тренінг для дослідників проекту щодо діяльності фокус-груп, Сімферополь, липень 2011 року \(2 дні\)](#)
14. [Навчальна поїздка до Фінляндії щодо питань мультлінгвальної освіти, вересень 2011 року](#)
15. [Навчальна поїздка до Фінляндії щодо політики ідентичності, вересень 2011 року](#)
16. [Тренінг для дослідників щодо методів медіа-аналізу, Сімферополь, жовтень 2011 року \(3 дні\)](#)
17. [Круглий стіл з обговорення земельної політики, Сімферополь, 8 листопада 2011 року](#)
18. [Третій тематичний діалог щодо мовної політики, проведений у Кіркконуммі та Гельсінкі, Фінляндія, листопад 2011 року](#)
19. [Другий тематичний діалог з питань політики ідентичності, Стамбул, березень 2012 року](#)
20. [Міжнародна конференція з питань мультлінгвальної освіти, Крим, квітень 2012 року](#)

Початковий діалог, відбувся у Брюсселі з 27 лютого по 2 березня 2010 року

Діалог був проведений Денисом Матвеевим та Наталією Мірімановою за участі гостей:

- Кай Бранд-Якобсен, директор, Інститут [ПАТРИР](#)
- Клеменс Бюшер, старший радник [Верховного Комісара ОБСЄ з питань національних меншин](#)
- Майкл Емерсон, керівник напрямку політики сусідства ЄС, міжнародної політики та безпеки, Центр європейських політичних досліджень ([CEPS](#)), Брюссель
- Девід Гір, відповідальний у справах України Генерального директорату з питань зовнішніх відносин, Європейська Комісія
- Іділ Ізмірлі, дослідник, [Інститут аналізу та вирішення конфліктів \(ICAR\)](#), Університет Джорджа Мейсона, США
- Сара Стефан, дослідник, [Інститут миру Аландських островів](#), Фінляндія
- Анна Зволікевич, директор, [Ділова рада Україна](#) – ЄС, Брюссель

Учасниками діалогу стали експерти у сферах економічного розвитку, історії, міжнародних відносин, ісламських досліджень, юриспруденції, засобів масової інформації, прав меншин, миротворчості, політології, державного управління, державної політики та політики безпеки із міст Сімферополь, Севастополь, Київ, Берлін, Брюссель, Москва, Краків і Гельсінкі.

Методологічний тренінг, проведений для кримських дослідників у Сімферополі 17-18 квітня 2010 року 26 – 27 червня 2010 року

Тренінг провели професор Ханс-Георг Хайнріх, представник [Міжнародного центру передових досліджень та порівняльного аналізу ЄС - Росія/СНД \(ICEUR, Відень\)](#), та Наталія Міріманова.

У тренінгу взяли участь кримські дослідники-суспільствознавці, що стало частиною відбірного процесу з метою формування майбутнього пулу дослідників проекту.

Перший тематичний діалог щодо мультлінгвальної політики, відбувся у Ялті 24 – 25 липня 2010 року

Діалог був проведений Денисом Матвеевим та Наталією Мірімановою за участі гостей:

- Лігіта Грігуле, експерт з питань мультлінгвальної освіти, [Латвійський університет](#) - [завантажити презентацію «Багатомовна освіта у Латвії»](#)
- Кйелл Гербертс, дослідник мовної політики, [Університет Турку](#), Вааса, Фінляндія - [завантажити презентацію «Мовна політика у Фінляндії»](#)
- Гейді Ост, дослідник, [Інститут миру Аландських островів](#), Фінляндія - [завантажити презентацію «Мовна політика на Аландських островах»](#)

Учасниками діалогу стали експерти у сферах освіти, етнонаціональних досліджень, міжнародних відносин, юриспруденції, законодавчих процесів, лінгвістики, засобів масової інформації, регулювання ЗМІ, прав меншин, політології, державного управління, державної політики та видавничої справи із Сімферополя, Севастополя, Ялти, Києва, Москви та Вашингтону.

Перший тематичний діалог з питань земельної політики, відбувся у Ялті 4 – 5 листопада 2010 року

Діалог був проведений Денисом Матвєєвим та Наталією Мірімановою за участі експертів:

- Велько Мікеліч, Експерт ООН з питань земельної політики, Загреб/ Аددіс-Абеба - [завантажити презентацію «Земельні питання у АРК, виклики та можливі рішення»](#)
- Ігор Семиволос, Виконавчий директор, [Центр близькосхідних досліджень \(AMES\)](#), Київ – презентація «Земельні питання у Криму – соціальні та групові аспекти на прикладі глибинного дослідження у Сімферопольському районі»

Результати дослідження, проведеного у рамках проекту, були представлені як внесок до даного діалогу дослідником проекту Алімом Алієвим. Відповідна презентація мала назву «Земельні конфлікти у Криму – погляд дослідників та журналістів».

У діалозі також взяли участь експерти і практики у сферах економічного розвитку, юриспруденції, оформлення претензій на землю, зонування земель та геодезії, засобів масової інформації, посередництва, прав меншин, політології, державного управління, державної політики, містобудування та політики безпеки, представники місцевих адміністрацій із міст Сімферополь, Севастополь, Ялта, Саки, Київ та Одеса.

Другий тематичний діалог щодо мультлінгвальної політики, відбувся у Ялті 7 – 8 листопада 2010 року

Зустріч була проведена Наталією Мірімановою та Денисом Матвєєвим. Результати дослідження, організованого у рамках проекту, були представлені як внесок до діалогу наступними дослідниками проекту:

- Ольга Духніч, презентація «Мова як об'єкт та суб'єкт загрози, картина лінгвокультурної безпеки жителів Криму»
- Ганна Лукінова, презентація «Трилінгвальна освіта в Криму – за та проти»
- Наталія Марецька та Аліса Стоянова, презентація «Огляд законодавчих і нормативно- правових актів та законопроектів щодо мовної політики»
- Ельміра Муратова та Наталія Куц, презентація «Перспективи трилінгвізму у кримських ЗМІ»

Початковий проект концепції щодо мовної політики, розроблений у рамках проекту «Кримський політичний діалог», став внеском учасників проекту Юлії Тищенко та Юсуфа Куркчі до даного діалогу. Відповідна презентація мала назву «Концепція трилінгвальної освіти у Криму».

Учасниками діалогу стали експерти у сферах багатомовної освіти, етнонаціональних досліджень, міжнародних відносин, юриспруденції, законодавчих процесів, лінгвістики, засобів масової інформації, регулювання ЗМІ, прав меншин, політології, державного управління, державної політики та видавничої справи із Сімферополя, Севастополя, Ялти, Києва, Гельсінкі, Гааги та Риги.

Перший тематичний діалог з питань ідентичності, відбувся у Брюсселі 19 – 20 березня 2011 року

Діалог провели Денис Матвеев та Наталія Міріманова.

Його учасниками стали експерти і практики у сферах етнокультурології, історії, досліджень проблем ідентичності, міжнародних відносин, засобів масової інформації, регулювання ЗМІ, прав меншин, політології, державного управління, державної політики та безпеки із міст Сімферополь, Севастополь, Ялта, Київ, Москва, Анкара та Гаага.

Експертна панель щодо Криму, проведена у Брюсселі 22 березня 2011 року

У Центрі європейських політичних досліджень (CEPS) у рамках панелі відбулося експертне обговорення за темою «Крим: де місцева безпека відповідає світовим стандартам миру». У заході взяли участь представники широкого кола експертів і посадові особи із Брюсселю, Лондона, Гааги та Парижу, компетенцію яких становлять сфера зовнішньої політики ЄС, Україна та питання врегулювання конфліктів.

Дискусія у рамках панелі складалася з чотирьох тематичних груп ключових конфліктних питань у Криму, спікерами яких, згідно з правилами проведення конструктивного діалогу, стали представники протилежних точок зору. Усі виступаючі є постійними учасниками проекту, а координували діалог співкерівники проекту Наталія Міріманова та Денис Матвеев. Відбулися обговорення у рамках наступних тематичних груп:

1. Мовна політика у Криму: українізація, русифікація, інтеграція чи сегрегація?

- Юлія Тищенко - Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД)*, Київ – [завантажити презентацію](#)
- Андрій Нікіфоров - Таврійський національний університет, Сімферополь
- Юсуф Куркчі – Державний комітет України у справах національностей та релігій, Київ – Сімферополь

2. Земельні та міжнаціональні відносини у Криму

- Гульнара Бекірова - Кримський інженерно-педагогічний Університет, Сімферополь
- Володимир Поліщук – Державний аудитор, Сімферополь

- Ігор Семиволос - Центр близькосхідних досліджень (AMES), Київ

3. Автономна республіка Крим: спірний політичний формат

- Андрій Клименко - Таврійський інститут регіонального розвитку, газета "Большая Ялта", Ялта
- Ліля Буджурова - Газета «1-я Крымская», Сімферополь
- Андрій Нікіфоров - Таврійський національний університет, Сімферополь

4. Глобальна безпека та місцевий спокій на Кримському півострові

- Наталя Беліцер - Інститут демократії ім. Пилипа Орлика, Київ – [завантажити презентацію](#)
- Сергій Кулик - Аналітичний центр «Номос», Севастополь

* - Зауваження: Назви організацій приведені з метою показати професійну приналежність кожного учасника. Останні не обов'язково були офіційними представниками даних організацій у заході.

Ознайомитись із [порядком денним](#) та [прес-релізом](#) заходу.

Презентація проекту його залученими сторонами 26 – 27 квітня 2011 року у Сімферополі

Проект було представлено широкій спільноті кримських експертів та представників засобів масової інформації, а також проведено брифінг для Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

Ознайомитись із [ТВ висвітленням](#) заходу та [прес-релізом Ради міністрів АРК](#).

Експертна навчальна поїздка до Латвії щодо питань мультилінгвальної освіти, квітень – травень 2011 року

Поїздку було організовано для учасників проекту, робота яких зосереджена на підготовці ключових політичних пропозицій стосовно побудови моделі мультилінгвальної освіти у Криму.

Під час навчальної поїздки експерти ознайомилися із досвідом Латвії щодо впровадження системи мультилінгвальної освіти - з перспективою використання його досягнень для Криму. А саме, переходу до такої практики, коли володіння трьома мовами (російською, українською та кримськотатарською) стане нормою для громади Криму.

Адвокатування у Москві, червень 2011 року

Учасники проекту взяли участь у широковідомому престижному експертному заході, що був організований Горбачов-Фондом, Інститутом Кеннана при Міжнародному центрі підтримки науковців імені Вудро Вілсона та Радою Президента Російської Федерації зі сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства і прав людини. У рамках заходу експерти мали можливість представити

кримських досвід щодо міжетнічного та міжкультурного діалогів напрацьований у ході реалізації проекту «Кримський політичний діалог».

Другий тематичний діалог з питань земельної політики, проведений у Форосі, Крим, липень 2011 року

У ході другого тематичного діалогу міжнародний експерт ООН з питань земельної політики та конфліктів пов'язаних із землею Велько Мікеліч представив порівняльний аналіз земельної політики (сфокусований на Криму, а також Південній Африці, Албанії та Кенії) як конфліктного фактору, і як засобу досягнення стабільності у суспільстві.

За результатами цієї діалогової сесії у рамках проекту було створено постійну Адвокаційну групу з питань земельної політики. Адвокаційна група сприяла тому, що всі учасники земельного діалогу змогли розробити консенсусну ключову політичну пропозицію. Ця політична пропозиція адвокату конкретні сформульовані поправки до проекту Закону України «Про ринок землі» та інших законів України у сфері земельної політики.

По суті, пропоновані зміни мають на увазі необхідність врахування ризиків кримської конфлікту в національному законодавстві та при проведенні земельної реформи.

Консультації з етнічними організаціями та активістами, Крим, липень 2011 року

Були проведені консультації з представниками громадянського суспільства трьох етнічних громад, з якими вирішив співпрацювати проект - російською, кримськотатарською та українською. Консультації були зосереджені на представленні проекту серед цих громад з метою заохочення кожної з них до участі у проекті в частині формування його цілей та ходу реалізації, забезпечення високого рівня такої залученості.

Тренінг для дослідників проекту щодо діяльності фокус-груп, Сімферополь, липень 2011 року (2 дні)

Серед тем семінару були наступні: рамки дослідження фокус-групи, загальні принципи формування групи, особливості взаємодії із «важкими» аудиторіями, організація дослідження фокус-групи, аналіз матеріалів та типів звітності.

Захід провели два експерти. Юлія Тищенко – педагог суспільних наук, фахівець з координації планування та імплементації аналітичних дослідницьких проектів, комунікації з цільовими групами, ЗМІ, партнерами, моніторингу заходів, підготовки аналітичних та описових звітів. Дослідниця захистила кандидатську дисертацію на тему "Теократична ідея як культурний феномен" в Інституті філософії Національної академії наук України. Світлана Горобчишина – тренер і координатор проектів Українського незалежного центру політичних досліджень. Має досвід підготовки та проведення 18 тренінгів для різних аудиторій – представників недержавних організацій, органів місцевого самоврядування і виконавчої влади, студентів та інших цільових груп за наступними темами: сучасні

методи розвитку громад, взаємодія з урядом та зв'язки з громадськістю; моніторинг та оцінка проектів; базові навички для здійснення проектних досліджень та інші.

Навчальна поїздка до Фінляндії щодо питань мультилінгвальної освіти, вересень 2011 року

Поїздка була організована для учасників проекту, робота яких зосереджена на підготовці ключових політичних пропозицій стосовно побудови моделі мультилінгвальної освіти у Криму.

Під час навчальної поїздки експерти ознайомилися з досвідом Фінляндії щодо впровадження системи мультилінгвальної освіти – з метою вивчення перспектив використання його досягнень для Криму. А саме, переходу до такої практики, коли володіння трьома мовами (російською, українською та кримськотатарською) стане нормою для кримської громади.

Навчальна поїздка до Фінляндії щодо політики ідентичності, вересень 2011 року

Поїздку було організовано для учасників проекту, діяльність яких зосереджена на розробці рекомендацій стосовно провадження політики ідентичності в Криму. Навчальна поїздка була сфокусована на механізмах політики захисту міноритарних етнічних груп і сприйнятті дискримінації у Фінляндії, в тому числі на Аландських островах, у порівнянні з Кримом.

Тренінг для дослідників щодо методів медіа-аналізу, Сімферополь, жовтень 2011 року (3 дні)

Серед тем семінару були наступні: можливості медіа аналізу та його обмеження, для реалізації яких завдань досліджень ці методи корисні; кількісні та якісні методи медіа аналізу: контент-аналіз, рамковий аналіз, дискурс-аналіз, історичний аналіз.

Семінар провели два міжнародні експерти. Гаїна Нікіпорець-Такігава – лінгвіст, фахівець у сфері дослідження російськомовних засобів масової інформації та методів кількісного аналізу. Дослідниця захистила дисертацію з русистики, викладала у Московському державному університеті, а з 2000 року - в Токійському університеті. Юкка Пентілайнен – доцент Факультету журналістики і масових комунікацій в Університеті Гельсінкі. Є фахівцем в російських засобах масової інформації, міжнародних новинах, кількісних методах аналізу та порівняльному медіа-аналізі. Викладає курс «Свобода слова в пострадянських засобах масової інформації».

Круглий стіл з обговорення земельної політики, Сімферополь, 8 листопада 2011 року

Командою проекту, спільно з газетою "[1-я Кримская](#)" та [Республіканським Комітетом АРК з питань земельних ресурсів](#), було організовано публічне обговорення у форматі круглого столу за темою «Закон України «Про ринок землі» - кримські ризики». Офіційні звіти за результатами цієї події можна знайти тут: <http://rescomzem.gov.ua/vse-novosti/otchet-ob-itogax-raboty-za-2011-god.html>, а також тут: <http://www.ark.gov.ua/blog/2011/12/22/zakon-o-rynke-zemel-dast-shans-pokonchit-s-samozaxvatami/>

У ході круглого столу відбулася презентація основних положень проекту Закону України "Про ринок землі", що стосуються Криму, і представлено поправки до законопроекту, які запропоновані проектом Кримський політичний діалог. Цей громадський захід отримав широке висвітлення у кримських ЗМІ.

Третій тематичний діалог щодо мовної політики, проведений у Кіркконуммі та Гельсінкі, Фінляндія, листопад 2011 року

4-денний захід у Фінляндії об'єднав представників української, російської та кримськотатарської громад з Криму та Києва, а також експертів із ЄС та Росії, і представників інституту ПАТРИР. Метою заходу стало продовження структурованого діалогу за однією з трьох основних тем проекту – мовної політики. Учасники заходу обговорили можливість побудови мультилінгвальної освіти в освітній системі Криму з метою покращення соціальної єдності навколо конфліктних питань. Пленарні засідання та обговорення у форматі робочих груп ґрунтувались на результатах ретельного емпіричного дослідження проведеного у Фінляндії та Латвії одним із мультинаціональних наукових колективів проекту, який представив свої висновки у першій частині заходу.

З нагоди проведення цього 7-ого діалогового заходу у рамках проекту в Гельсінкі було організовано урочистий прийом МЗС Фінляндії на честь інституту ПАТРИР та проекту «Кримський політичний діалог». Офіційний прийом відкрив Харрі Камарайнен, Директор департаменту МЗС по Східній Європі та Центральній Азії, та Денис Матвеев, співкерівник проекту «Кримський політичний діалог» від імені інституту ПАТРИР.

Другий тематичний діалог з питань політики ідентичності, Стамбул, березень 2012 року

У період із 1 по 7 березня 2012 року проект провів 8-ий діалоговий захід у Туреччині, що стало 2-им тематичним діалогом з питань політики ідентичності.

У ході діалогу були представлені два дослідження. Першим став тристоронній проект здійснений фахівцями з Москви, Брюсселя та Анкари, які проаналізували політику Росії, ЄС та Туреччини у сферах закордонних справ, економіки та культури у зв'язку із Кримом. Другий дослідницький проект зосереджений на порівняльному аналізі політичних інструментів, які використовуються для захисту меншин у Криму та Фінляндії. Рекомендації щодо вдосконалення політики ідентичності в Криму за результатами діалогу будуть ще більш детально розроблятися і надалі, перед проведенням відповідних обговорень із владою, а також публічно адвокатуватися проектом пізніше у 2012 році.

Міжнародна конференція з питань мультилінгвальної освіти, Крим, квітень 2012 року

Протягом 26 – 28 квітня 2012 року проект провів міжнародну конференцію за темою «Мультилінгвальна освіта: уроки міжнародного досвіду, можливості для Криму».

Запропонованими до обговорення темами конференції стали наступні: мультилінгвальна освіта як нова освітня парадигма для багатомовних суспільств, мультилінгвальна освіта та гармонізація

міжнародних відносин, моделі мультилінгвальної освіти, дослідницька база для мультилінгвальної освіти, суть та функції мультилінгвальної освіти, методики викладання в системі мультилінгвальної освіти, професійна підготовка вчителів і педагогів у мультилінгвальних освітніх системах.

Учасниками конференції стали висококваліфіковані експерти з питань мультилінгвальної освіти з таких країн, як Фінляндія, Латвія, Росія, Казахстан, Канада, Великобританія, Киргизстан, Молдова та Німеччина. Вони представили досвід мультилінгвальної освіти у їхніх країнах, що стало внеском до розроблення концепції кримської моделі мультилінгвальної освіти.

Mr. Denis Matveev: denism@patrir.ro

Ms. Irma Pidtepa: irma.pidtepa@patrir.ro

MINISTRY FOR FOREIGN
AFFAIRS OF FINLAND

Проект “Кримський політичний діалог” впроваджується за фінансової підтримки МЗС Фінляндії, в рамках Ініціативи щодо розширеної Європи. Публікації проекту не обов’язково відображають офіційні позиції Міністерства Закордонних Справ Фінляндії та Інституту ПАТРИР.

PATRIR

Peace Action Training and Research Institute of Romania

MINISTRY FOR FOREIGN
AFFAIRS OF FINLAND